

Ἄμα εὐάσας εἰς τὸ περιδόντον αὐτὸ κατὰστημα, ἀ-
νέβην θροαίως τὴν μεγάλην κλίμακα, χωρὶς ποσῶς
νὰ προσέξῃ εἰς τὰς ἐκεῖ περιφερομένας νόμφας, τὰς
ἱερεῖας τοῦ ναοῦ, ὁμοίας μὲ τὰς μυθολογουμένας Σηρεί-
νας. Νεώτης, δὲ ὁλοκλήρους μῆνας εἰς ἀχανὲς πέλα-
γος περιπλανώμενος καὶ ἀπὸ τοῦ ὑψηλότερου ἱστίου τοῦ
πλοίου, ἄλλω ναύτου τὴν γλυκεῖαν φωνήν, Ἡ! ἃ
κοῦμαι ἔραστῆς τὴν ἐρωμένην του μετὰ πολυετῇ ἀπο-
χωρισμῶν ἀνευρίσκων· αἰχμάλωτος ἐπὶ δέκα ἔτη εἰς τὰ
βῆθ' τῆς Σιδηρίας ἔρριμμένος, τῆς γλυκεῖας πατρίδος
τοῦ τοῦ ἑδαφός πατρὶν χαμερπῆς αὐλικῆς, ἄλλον χα-
μερπεότερον ἀντίπαλόν του δι' ἀποπομπῆς ἐκδικούμε-
νος, ὅλων τῶν ἰσοῦστων ἢ τέρφης καὶ εὐφροσύνης δὲν
δύναται νὰ συγκριθῇ οὐδὲ μὲ τὸ ἥμισυ τῆς φρενητικῆς
συγκινήσεως ἐκ συστήματος χαρτοπαικίου τινὸς πρὸ
πολλοῦ στερουμένου τὰ ἀγαπητά του χαρτοπαιγνία
καὶ διὰ μιᾶς εὐρίσκοντος τὰ πάντα, ἐκυτὸν δὲ ἐλεύθε-
ρον νὰ κάμῃ χρῆσιν κατὰ κόρον. Ὁμολογῶ ὅτι μό-
λις εἰσῆλθον εἰς τὸ μακελεῖον αὐτὸ, δὲν ἤδυνθηθην νὰ
κρατήσω τὴν ὀρμητικὴν παραφορὰν τῆς ἀπανθρώπου
χαρᾶς μου! Τρεῖς στοίχοι χαρτοφόρων πάσης τά-
ξεως καὶ ἡλικίας περιεκύκλωναν τοὺς λειτουργούς καὶ
τὸν ἀρχιλειτουργόν, τοῦ ὁποῦ ἡ ἀτάραχος φυσιογνω-
μία καὶ ἡ ἀπάθεια εἰς τὰς ἐπιτυχίας καὶ ἀποτυχίας
ἐφαίνοντο λέγουσαι πρὸς ἅπαντας τοὺς παριεστώτας.
« Μιμηθῆτε ἐμεῖ, ἐστὲ ἀτάραχοι καὶ ὅταν κερδίζετε καὶ
ὅταν χάνετε » ἀλλὰ πολλοὶ κωφοὶ καὶ τυφλοὶ πρὸς τὸ
Στωϊκὸν παράδειγμά του, μακρὰν τοῦ νὰ ὑποκρίψουν
τὴν λύσαν των, σπασμωδίζοντες ἀλλοκότως κατὰ πάσαν
ἐπιτυχίαν καὶ ἀποτυχίαν, κατεστάνοντο ἄξιοι τοῦ ἀ-
ξιοτέρου ζωγραφικοῦ καλὰμου. Ἐπεθύμουν νὰ εἰκονί-
σω ἐνταῦθα τινὰ πρόσωπα αὐτῆς τῆς ὁμηγύρεως,
ἀλλ' ἡ πιστὴ εἰκὼν τῶν ἀτομικῶν μου παραφορῶν,
εἶναι νομίζω ἀρκετὴ νὰ προσεξηγήσῃ τὸν ὁδὸν καὶ νὰ χρη-
σιμεύσῃ ὡς φράγμα ἰσχυρὸν εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ὁλε-
θρίας χαριτοφορίας, ἣτις ἀρχίζει συνήθως ὡς μέσον
διασκεδάσεως. Ἐπανέρχομαι λοιπὸν εἰς τὴν ἱστορίαν
μου, ἀναμνησκόμενος δι' ἐκ τῆς ἐκπονήσεως τῶν τελευ-
ταίων θησαυρῶν μου, ἀπέκτησα ἑκατὸν λουγγία, καὶ
μ' αὐτὰ ἐνδιέτριψα χάνων καὶ κερδίζων ἀλληλοδια-
δόχως διὰ πολλὰς ὥρας, ἐπὶ τέλους δὲ εὐτύχησα νὰ
τὰ πλῆλαπλάσιω· ἀλλ' ἡ θηριώδης ἀπελπισία μου
ἔμενεν ἀκόρεστος καὶ διὰ νὰ τὴν εὐχαριστήσω ἔχασα
καὶ τὰ κέρδη καὶ τὰ κεφάλαια.

Οἱ πόδες μου αὐτομάτως μ' ἔφεραν εἰς τὴν οἰκίαν
μου, εὐρὴν δὲ κλεισμένην τὴν θύραν τοῦ βωμολογίου μου,
τότε μόνον συνήλθον, καὶ τότε μόνον ἐνθυμήθην, ὅτι
εἶχον ἀφήσει κατὰ κλειστον τὸ δυστυχὲς τέκνον μου κα-
ταδικασμένον εἰς βίαιον ὕπνον καὶ εἰς ὀδυνηρὰν νη-
στείαν Ὡ τῆς ὠμότητος! Ὡ τῆς θηριωδίας! Ὡ τῆς ἀ-
πανθρωπίας μου! ἀνεφώνησα. Τὸ δὲ τέκνον μου ἐντρο-
μὸν μὲ διακεκομμένην φωνήν μ' ἐζήτηε συγχώρησιν ἀ-
πὸ ἐξ ἀγνοίας κατὰστῆ ἄξιον τῆς ποινῆς . . . πλάσμα ἀ-
γαθόν! εἶθε ὁ πολλῶν ἀδικιῶν ἔνοχος πατήρ σου, νὰ
ᾔτῃς αὐτὸς τοιαύτης ποινῆς ἄξιος! καὶ λαβὼν αὐτὸ
εἰς τὰς ἀγκάλας μου, τὸ κατέβρεχον μὲ τὰ πικρὰ δά-
κρυά μου.

« Μὴ κλαῖτε, μὴ κλαῖτε Πάτερ μου, περιτυλίξον τοὺς
τρυφεροὺς βραχίονάς σου περὶ τὸν τράχηλόν μου, μ' ἔ-
λαγε τὸ ἀτυχὲς τέκνον, ἡ μήτηρ μου θέλει ἐπανέλθῃ
ἐγγήγορα, καὶ αὐτὴ θέλει μὰς ἐπαναγάγῃ εἰς τὴν ὡ-
ραίαν οἰκίαν μας » Ἀξίεραστον τέκνον! ὁ ὕψιστος
θεὸς προφυλάξῃ σε ἀπὸ τοῦ πατρός σου τὰς κακίας,

εἶπον ἐν ἑαυτῷ . . . Φθάσασα δὲ ἡ Κυρία Βερτόλδου,
μὰς ἀνῆγγαίλλε τὸ πρόγευμα, τὸ ὁποῖον ὁ ἀγαπητὸς
μου Ἀδόλφος ὑπεδέχθη μετὰ πολλῆς εὐχαριστήσεως.
Ἐγὼ δὲ πρὸς συντροφίαν τοῦ υἱοῦ μου, μόλις εἶχον γευ-
θῇ μικρὸν τι, ὅτε ἤκουσα ταραχὴν θροαίως διαβαί-
νους ἁμάξης, προσελθὼν δὲ εἰς τὸ παράθυρον εἶδον
αὐτὴν σταματημένην ἀπέναντι τῆς θύρας τοῦ Ξενοδο-
χείου· καὶ μικρὸν τι προσέξας ἔμεινα ἐκπληκτος, ἀ-
ναγνωρίσας εὐκρινῶς τὴν φωνὴν τῆς Ἐλίζας μου, τό-
τε μεθυμένος ἀπὸ χαρᾶν, ἀν καὶ μεμιγμένην μὲ το-
σαύτας πικρίας, ὡς ἀσπράτῃ ἐπέτασα, καὶ εὐρέθην
εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς. Οὐδεμία ἐκ μέρους τῆς ἐπι-
πληξίς, οὐδεμία διδαχὴ, πάντοτε ἀγγελοῦ τῆς ψυχῆς
ἡ Ἐλίζα μου! ἀλλὰ πῶς ἀνεκάλυψε τὸ καταφύγιόν
μου τοσοῦτον ἀπέχον τῆς οἰκίας; Τὸ ἀκόλουθον κεφά-
λαιον θέλει δόσῃ εἰς τὸν ἀναγνώστην τὰς περὶ τούτου
ἀναγκαῖας διασαφήσεις, καθὼς καὶ τὰς νέας πρὸς τὴν
Ἐλίζαν ἀχαριστίας μου. (ἀκολουθεῖ.)

Η ΠΑΚΙΤΑ

Ο ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ ΤΟΥ ΡΟΥΑΝ.

Α.

Εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους τῆς Ἀγίας Αἰκατε-
ρίνης, χλοαῖε, οὕτως εἶπειν, καὶ ὡς ὠραία τις βασίς
Νορμανδικῆ, ἡ μικρὰ κοιλὰς τῆς Δαρνέτης, διαβε-
ρκομένη ὑπὸ ἀπρόβολοῦντος ῥυακος, σκιαζομένη ὑπὸ
αἰγείρων καὶ διεσπαρμένη ὑπὸ λευκῶν οἰκειῶν ἐν
μέσῳ χλοερᾶς θάας ἀνεγειγερμένων. Ἐκατὸν λεύ-
γας μακρὰν μεγάλῃς τινὸς πλεως, ἐντὸς τῶν Πειρη-
ναίων, ἡ τοῦ Ἰούρα, κειμένη ἡ κοιλὰς τῆς Δαρνετᾶλ
εἶναι διατριβὴ ἡδονικωτάτῃ ζωγράφων καὶ ποιητῶν,
ἐν δὲ χιλιόμετρον μακρὰν τοῦ Ῥουὰν εἶναι ἡ δια-
μονὴ τῶν βιομηχανῶν. Τὰ πάντα μέχρι καὶ αὐτοῦ
τοῦ ταπεινοῦ χωριτρίου, ἀποπνέουσι τὴν ποίησιν ἐκεί-
νην τῆς ἐργασίας καὶ τοῦ αἵματός, ἅτινα ἔχουσι πλειο-
τέραν ἄξιαν, ἢ τὰ ὄνειροπωλήματα τῶν ζηλωτῶν
τοῦ Σοφοκλέους καὶ Ἐυρυπίδου, τοῦ Ὀμήρου ἢ τοῦ
Ἡσιόδου. Ἐνῷ τὸ φῶς λευκαίνει ὀλίγον κατ' ὀλί-
γον τὰς κορυφὰς τῶν ὄροσπεδιων, πόσον ὁ οὐρανὸς εἶ-
ναι ἀκόμη σκοτεινός, πόσον ἡ χλὴν τῶν δένδρων
καὶ τῶν λειβαδιῶν φαίνεται ἀμαυρά· αὐτὰ ὁροσερὰ
ἐλαύνει τὴν ὁμίχλην, ἥς τὰ ἀργυρὰ καὶ αἰτμώδη κύ-
ματα κυλίσονται βραδέως ἐν τῇ πέλει. Καθ' ὅσον ὁ
ἀὴρ διώκει τὰ κύματα ταῦτα, αἱ κορυφαὶ τῶν ἐρ-
γοστασιῶν αἱ ἐξέχουσται καὶ ἐρυθρῶδεις καπνοδόχοι
ἐμφανίζονται ἀλληλοδιαδόχως. Δὲν εἶναι ἀκόμη ἡ-
μέρα, καὶ τὰ κωδωνοστάσια τῶν βιομηχανικῶν κα-
ταστημάτων ἀντηχούσι, καλοῦντα διὰ τῆς ἀργυρορήσου
αὐτῶν φωνῆς τὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν ἐργασίαν. Μετ' ὀ-
λίγον οἱ ἐργάται οὗτοι, οἵτινες πορεύονται ἐν σιωπῇ
καὶ εἰς τὴν σκίαν πρὸς τὸ ἐργοστάσιον, τὰ παιδία

ἐκείνα, κἀνίστρων εἰς τοὺς βραχίονας κρατοῦντα, τοὺς ἀκολουθοῦν μακροθῆν προσευχόμενα, καρδίζουσι μετ' ἀ-
τρίτου κόπου τὴν ἡμερεύουσαν αὐτῶν ἀνάγκην.

Εἰς τὰς ἡμέρας μας, ὁ πρὸς τὴν ἐργασίαν ταύ-
την πόθος δὲν καταπαύει εἰμὴ τὴν δευτέραν, ἐνῷ
πρὸ ἐδομήκεντα δύο ἔτων καθιερούτο πρὸς τοῦτο ἡ
Κυριακὴ. Ἡ Κυριακὴ τότε θρησκευτικῶς ἐτηρεῖτο
πρῶτον διότι ὁ Νορμανδὸς γεννᾶται μετ' τὸ σέβας
πρὸς τὰ θεῖα, ἔπειτα διότι ἡ Κυβέρνησις ἐλάμβανε
τὴν διοίκησιν τῆς ἐκκλησίας σοβαρῶς, καὶ ἔπειτα,
ἐπειδὴ εἰ βιομήχανοι ἐπρόθυμοι οὐκ ἔστιν διὰ μέσων
κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἦτον καθαρῶν νὰ δώσωσι τὸ πα-
ράδειγμα, ἐκ τούτου εἶπετο ὅτι τὰς ἑορτασμούς ἡ
μέρας, ἡ κοιλὰς τοῦ Δαρεντάλ, ἡ τὴν σήμερον το-
σοῦτον θορυβώδεις, παρὶστα εἰς διάστημα εἰκοσιτῆς
σάρων ὥρων τὴν εἰκόνα τῆς βαθείας ἐκείνης ἡσυ-
χίας, τῆς τοσοῦτον εἰς πνεύματα εἰρηνικὰ καὶ γαλή-
νια ἀρεσκούσης.

Τὴν τελευταίαν Κυριακὴν τοῦ ἔτους 1780, ἐκά-
θητο ὑπὸ ἀνθισμένην πινὰ μὴλέαν ἄνθρωπος, ὅχι γέρον
εἰσέτι, ἐλαίεχρους, μετ' κόμην ὑπόλευκον καὶ ὀφθαλ-
μοὺς μέλαινας καὶ ζωρούς, καὶ τις νεᾶνις θυγάτηρ
αὐτοῦ φαινομένη. Εἰς τὴν κόρην ταύτην βλέπει τις
τὰ χαρακτηριστικὰ τῶν ξανθῶν ἐκείνων τῆς Ἀνδα-
λουσίας γυναικῶν, μετ' τὸ χαριεστατον ἀνάστημα, καὶ
τὴν ὁμοειδέτητα καὶ τὴν ἀμύρσιαν κόμην τῶν γυ-
ναικῶν τῆς Caux. Δικαίως ὁ λαὸς τὴν εἶχε προσ-
αγορεύσει τὸ μαργαριτάρι τοῦ Ρουέν.

Δύο ἐρυθροὶ σωματοφύλακες διέβησαν
καὶ ἐπαναδιέβησαν πολλάκις χωρὶς νὰ τὴν κινήσωσι
ἀπὸ τὴν ἀδιαφορίαν τῆς, ὅτε ἡ νέα ἡρυνθίσεν αἰφνης
καὶ κατεβίβασε τοὺς ὀφθαλμούς.

Ἡ συγχίνης αὕτη δὲν διέφυγε παντελῶς τὸν πα-
τέρα, ὅστις προσποιούμενος ὅτι θέλει νὰ τεινάζῃ τὴν
τέφραν τοῦ σιγάρου του, ἐστρίψε τὴν κεφαλὴν καὶ πα-
ρετήρησεν, ὅλγιον ἀπέχοντα, νεανίαν τινὰ ἀγερόχως
ιστάμενον ἐνώπιον τῶν ἐρυθρῶν σωματοφυλάκων. Εἰ-
πὼν λέξεις τινὰς εἰς τὴν θυγατέρα του Ἰσπανιστὶ,
ἵνα μὴ ἐννοηθῇ ἀπὸ τοὺς πολυκριθμούς διαβάτας,
ἐπλησίασε νωχελῶς τὸν νεανίον καὶ ἤλθε καθ' ἣν
στιγμὴν οὗτος ἐπροκάλει μετὰ φωνῆς τρεμούσης ἀπὸ
θυμῶν τοὺς ὠραίους σωματοφύλακας τοῦ βασιλέως.
Οὗτοι δὲ ἤκουον τοὺς λόγους του μετὰ περιφρονητι-
κοῦ γέλωτος, ὅστις δὲν ἔπαυεν, εἰμὴ ἀφοῦ ἐπίθετον
ἐντόνως προφερθὲν τοὺς προσέβαλλεν ἐγκαρδίως. Πά-
ραυτα καὶ διὰ μᾶς ἔσυρον τὰ ἔξω των κατὰ τοῦ
ὕδατος. Εἰς τὴν θέαν τοῦ σιδήρου τὸ ἥμισυ τῶν
μαρτύρων τῆς ἐριδος ἐξηλείφθησαν ὁ δὲ νεανίας χω-
ρὶς νὰ ὀπισθοδρομήσῃ, μολοντί πρὸς ἀντίστασιν του
δὲν εἶχεν εἰμὴ ῥάβδον, ἐπρόσκεινε τοὺς δύο τούτους
ἀντιπάλους του, ἐποφυλάγιτ' ἀπὸ τὴν διπλὴν των
προσβολὴν καὶ μετὰ τινὰ δευτερόλεπτα ἀκτεῖναζε
τὸ ξίφος τοῦ θρασυτέρου. Ὁ ἕτερος ἐπαναλαβὼν τὴν
ἀταραξίαν του, κατεβίβασε τὸ ἰδικόν του πάραυτα καὶ
ἀπεμακρύνθη μετὰ τοῦ φίλου του, ἀφοῦ εἶπε καὶ τὰς
λέξεις ταύτας.

« Ἀπεδείξατε ὅτι γνωρίζετε, νὰ μονομαχῆτε, ἂν ἡ
καταγωγὴ σας συγχωρῇ αὐτοῖς τὴν τιμὴν ταύτην, ὁ
βαρόνος Ἀμβρεβίλλης καὶ ὁ ἀντικόμης Δεφονταῖν θέ-
λουσι εὐχαριστηθῇ ἀκρῶς νὰ σᾶς ἐπανιδῶσι ἐπὶ ἁλ-
λου ἐδάφους ».

— Μὴ ἀποκρίνεσθε, ἐψιθύριζαν φρόνιμοι τινες πο-

λίται, τῶν ὁποίων ἡ φυσικὴ προφύλαξις ἦτον ἀντι-
θετος ταῦ Νορμανδικοῦ θυμοῦ. Ἀλλ' ἐκεῖνος εἰς ὃν
ἀπετείνετο ἡ γνώμη αὕτη ἐφαίνετο οὐδὲλως ἐννοῶν
ὅλαι του εἰ αἰσθηθεὶς ἦσαν κυριευμένοι ὑπὸ τὰ θέλ-
γητρον μειδιάματος, ἐπανθῶντος μετ' ἐκπλήξεως τινὸς
ἐπὶ τῶν ῥοδίνων χειλέων τῆς. Τοιαύτη δὲ ἦτον ἡ
χαρὰ εἰς τὴν ὁποίαν τὸν εἶχε βυθίσει ἡ ὀπτασία ἐ-
κείνη, ὥστε βλέπων κλεισμένην τὴν θύραν τοῦ
μεγάρου τοῦ Βουργθερούλτου, ἐνόμισεν ὅτι συνήτη-
σε τὸ βλέμμα τοῦ γέροντος προσηλωθὲν ἐπ' αὐτοῦ
ἄνευ θυμοῦ. Δὲν ἐχρειάζετο δὲ πλεονέστερα δύναμις
διὰ νὰ τὸν κρατήσῃ ἐκεῖ ἐνώπιον τοῦ γηραιοῦ τού-
του εἰκητηρίου.

B.

Εἰς γωνίαν τινὰ τῆς πλατείας ἐν ἧ ὁ Ἀγγλοὶ ἐ-
καυσαν τὴν 30 Μαΐου 1431, τὴν Ἰωάνναν τῆς Αὐ-
ρηλίας, ἐγείρεται τὸ μέγαρον τοῦ Βουργθερούλτου.
Ὁ πριγκιπικὸς οὗτος οἶκος, μνημεῖον τῆς ἐντελε-
στέρας πολυτελείας τῶν τιμαριωτῶν καὶ τῆς ποιητι-
κῆς φιλοκαλίας τῆς ἀναγεννήσεως, ἐκτίσθη ἐπὶ Φραγ-
γίσκου Α', ὑπὸ Γουλιέλμου τοῦ Περρώ (Guillaume
le Roux), κυρίου τοῦ Βουργθερούλτου, καὶ τοῦ ἀββᾶ
τῆς Ὁμάλης τοῦ υἱοῦ του. Θεώμενον ἐκ τῆς πλατείας
δὲν ἐπαρουσίαζε τότε, ὡς τὴν σήμερον, ἀξιόλογόν τι, εἰμὴ
τὸ ὠραιότατον ἐκεῖνο πυργεῖον, ὅπου ἡ παράδοσις, μ' ὀ-
λην τὴν ἀντίθετον τῆς ἱστορίας γνώμην, διίσχυριζε-
ται ὅτι εἶναι ἡ φυλακὴ τῆς Ἰωάννας, ἀλλ' εἰς τὰ
ἐνδον ἔλαμπον ὅλαι αἱ θαλκτῆραι φαντασίαι, ὅλαι
αἱ ἀρχιτεκτονικαὶ μεγαλοπρέπειαι τῆς ἐποχῆς. Δύο
παραστάδες κεκοσμημέναι μετὰ εἰκόνας τῶν Φραγ-
γίσκου Α' καὶ τοῦ Ἑρρίκου Η' ἀνεμίμνησκον ἐν πρώ-
τοις τὴν χρονολογίαν τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ μνημείου,
χρονολογίαν γραπτὴν, ἐπὶ πλεόν, μετ' ἀντικειμένου
ὠραίου εἰς ἀριβουργήματα ἐκ λίθων ἐγκεκολλημένων
ἐπὶ τῶν τοιχῶν. Πανταχόθεν ὁ ὀφθαλμὸς περιπλανᾷ-
ται καὶ σταματᾷ μετὰ θαυμασμοῦ καὶ μετ' αὐξήσεως
ἐκπλήξεως τὰ ἀκροστόλια εἰς τὰ Γαλλικὰ ὅπλα
καὶ τὰς σαλαμίνδας τοῦ ἱπποτοῦ βασιλέως τὸν ἐρί-
νικα τῆς Ἑλισάβετ τῆς Αὐστρίας, τῆς δευτέρας αὐτοῦ
γυναικὸς, καὶ τοὺς στολισμούς τοὺς κοσμοῦντας τὰς
παραστάδας καὶ τὰ ἀνάγλυφα.

Τὴν σιγμὴν καθ' ἣν ἀφήσαμεν τὸν νέον ἀντίπα-
λον τῶν ἐρυθρῶν σωματοφυλάκων, ἐπὶ τῆς πλατείας,
τὸ μέγαρον ἅπαν ἦτο βεβυθισμένον ἐν τῇ σκιᾷ τῆς
νυκτός· ἐν μόνον φῶς ἔλαμπε εἰς τὴν τρίτην ὀρο-
φὴν τοῦ μεσημβρινωτικοῦ πυργείου. Ἐκεῖ, ἐνώπιον
εἰκόνης, περὶ τὴν ὁποίαν ἦν ἐκρεμῶντος στέφανος
ἐξ ἀνθέων, κοπέντων εἰς τὰ χλοερὰ λειβάδια τῆς
Δαριεντάλ, ἡ νεᾶνις, εὐλαδῶς γονυπετοῦσα, ἐτελείου
τὴν προσευχὴν τῆς Ἐγερθείας ἐκ τῆς προσευχῆς,
εὐρέθη ἐνώπιον τοῦ πατρὸς τῆς, ὅστις ἐνευσσε νὰ κα-
θήσῃ καὶ ἐμείνεν ὀρθίος ἐμπροσθέν τῆς : λέγων αὐτῇ.

— Παιδίτα, εἰπέ μοι . . . Εἶναι πρῶνι φορὰ, καθ' ἣν
εἶδες αὐτὸν τὸν νέον;

— Ὅχι πατέρ μου, ἀπεκρίθη ἡ νεᾶνις μόλις πνέ-
ουσα.

— Ποῦ τὸν ἀπήνησες ;

— Εἰς τὴν ἐκκλησίαν, πατέρ μου . . .

— Σὲ ὠμίλησες ;

— Ποτὲ, πατέρ μου.

— Τὸν γνωρίζεις, ἐν τούτοις ;

Ἐν ναί, σχεδὸν δυσδιάκριτον, ὑπῆρξεν ἡ ἀπάντησις.

— Καὶ πῶς, ἀφοῦ ποτὲ δὲν σοὶ ὠμίλησε ; . .

— Πάτερ μου, εἶπεν ἡ Πακίτα μετὰ τινα σιωπὴν, συγχωρήσόν με, σὺ καὶ ἡ ἁγία εἰκὼν μας, ἐὰν ἡμαρτήσα, ἀλλὰ σὰς εἶπα πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν. Ἐκαστην Κυριακὴν ἔδλεπα τὸν νεανίαν πλησίον μου . . . Χωρὶς νὰ τὸ σκεπτιώμεθα, ἐσυνειθίσαμεν νὰ ἀνταλλάττωμεν βλέμμα εἰσερχόμενοι εἰς τὸν ναὸν, ἐπὶ τοῦ ποδίου, εἰς τὴν ἔξοδον, καὶ θύαν ἑστρεφον τὴν γωνίαν τῆς οδοῦ. Δὲν ἤξεύρω πῶς συνεθῆ ὥστε τὴν ἡμέραν τῶν Βαίων ἐληρμόνησα τὸ βιβλίον μου εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Βέβαια δὲν ἐτόλμων νὰ σὰς τὸ εἶπω φοβουμένη μήπως μὲ ἐπιπλήξετε, καὶ ἐν τούτοις ἤμην πολλὰ ἀνῆσυχος. Τὸ βιβλίον τοῦτο, δὲν εἶναι ἡ μόνη ἀνάμνησις τῆς μητρός μου ; . .

— Ἐξακολούθησε, Πακίτα, εἶπεν ὁ γέρον ἀπομάσων λαθρέως ἐν δάκρυ. Καὶ λοιπόν ; . .

— Λοιπὸν ! Πάτερ μου, κρίνε πόσον εὐχαριστήθην, τὴν ἡμέραν τοῦ Πάσχα, ἐπανευρίσκουσα τὸ βιβλίον μου εἰς τὴν θέσιν μου ! . .

— Ἐκύταξες τὸν νεανίαν ; . .

— Εὐγνωμόνως πᾶτέρ μου ! . .

— Καὶ ἐξερχομένων ἐκ τῆς ἐκκλησίας οἱ ὀφθαλμοί σας συνήντηθησαν πάλιν ;

— Ὅχι, πᾶτερ μου.

— Διατί ;

— Διότι δὲν ἐτόλμησεν οὔτε ὁ εἷς οὔτε ὁ ἄλλος.

— Τί σὰς συνέθῃ λοιπόν ;

— Ὅτι μὲ συγχωρήσας, καθὼς πάντοτε ;

— Ναί, λέγε . .

— Εἶχον ἰδεῖ ἀνοίγουσα τὸ βιβλίον μου . .

— Ἐπιστολήν ! ἀνέκραξεν ὁ Ἰσπανός, εὖ τινος οἱ ὀφθαλμοὶ ἤστραπτον ἤδη.

— Ὅχι, Πάτερ μου . .

— Τί λοιπόν ; τί εἶδες ; ἀνέκραξε μετὰ φωνῆς ἰσχυρᾶς.

— Μίαν πρασίνην ταινίαν . . εἰς τὴν λειτουργίαν τοῦ γάμου !

— Καὶ ἡ ταινία αὕτη ;

— Ἰδοὺ αὕτη πᾶτερ μου ! εἶπεν ἡ Πακίτα, ὅπως αἰδήμων, ἐξάγουσα ταύτην ἐκ τῆς ζώνης.

Ὁ γέρον μετέβαλε φωνὴν καὶ φυσιογνωμίαν.

— Καλὰ, τέκνον μου ! φύλαξέ την . . ἡμπερεῖς νὰ τὴν φυλάξης. Προσεύχου εἰς τὴν Παναγίαν καὶ ἐνθυμοῦ τὴν μητέρα σου . . Ἀμφότεραι εἶναι εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ δὲν θέλουν εἰμὴ τὴν εὐτυχίαν σου ! . .

Καὶ ἀφοῦ ἡσπάζθη ἐλαφρῶς τὸ εὐγενὲς μέτωπον τῆς νεάνιδος, ὁ Ἰσπανός ἐξῆλθεν τοῦ θαλάμου του, ἡσυχώτερος, παρ' ὅτι εἶχεν εἰσελθεῖ.

Τῇ ἐπαύριον, κατὰ τὴν οἰκὸν ὥραν, εἰσῆρχετο εἰς τὸ παλάτιον τῆς δικαιοσύνης.

Γ'.

Ὁ Ἰσπανός ἀναβαίνων τὰς βαθμίδας τῆς κλίμακος τοῦ οἰκοδομήματος τούτου μετὰ τῆς ἀταραξίας ἐκείνης του, ἥτις χαρακτηρίζει τοὺς ἐμορθεῖς, ἐφθασε

μετ' ὀλίγον εἰς θύραν τῆς δευτέρας ἐρῆφης καὶ ἀνοίξας αὐτήν, ἀνευ προειδοποιήσεως, εὐρέθη κατέναντι τοῦ νεανίου τῆς προτεραίας. Καὶ κεραυνὸς ἂν ἔπιπτε δὲν ἤθελεν ἐκπλαγῇ τοσούτον ὁ νεανίας, ὅστις στήριχθεις εἰς τράπεζάν τινα, πεπληρωμένην περγαμηνῶν, μόλις ἠδυνήθη νὰ δεῖξῃ καθίσματα εἰς τὸν ἐπισκεπτόμενον, ὅστις, κλεισὰς ἐν πρώτῳ τὴν θύραν διὰ τοῦ μοχλιδίου, καὶ ἔπειτα καθήσας, τῷ εἶπε θεῶν αὐτὸν ἀτενῶς.

— Μὲ γνωρίζετε κύριε,

— Μάλιστα, Κύριε Μανουήλ, ἀπεκρίθη ὁ νεανίας, μᾶλλον ἀποθαμμένος ἢ ζῶν.

— Ἡξεύρω τὰ πάντα ! Σὰς εἶπον ὅτι ἡ κόρη μου εἶναι πτωχή ;

— Μοὶ τὸ εἶπον.

— Καὶ λοιπὸν, σὰς ἠπίτησαν. Ἡ Πακίτα δύνατον νὰ ἔχη πλούτη πριγκιπέσσης. Ἡ προῖξ αὐτῆς δύναται νὰ πληρώσῃ τὰ παράσημα ἐνὸς μαρκεσιῦ καὶ ἐνὸς δουκός. Ναί, ἡ Πακίτα εἶναι πλουσία, ἡ Πακίτα εἶναι ὠραία· ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ ἤμαι δύσκολος πρὸς ἐκεῖνον· οἱ κτείνες ἐπιθυμοῦν τὴν χεῖρά της. Σὰς εἶπον ὅτι διδοί· ὑμεῖς δὲ τί ἔχετε δι' αὐτήν ;

Ὁ νεανίας ἐσιώπα· ἀλλὰ τὰ πυκνὰ δάκρυα, τὰ ῥέοντα ἐπὶ τῶν παρειῶν του, καὶ ἡ ὠχρὰ καὶ ὡς μάρμαρον καταστάζουσα ὄψις του, ἀπεκρίνοντο εὐφραδῶς ἀντ' αὐτοῦ.

— Τί ἔχετε δι' αὐτήν ; ἐπανελάβεν ὁ Ἰσπανός ἀνυπομόνως.

— Οὐδὲν, Κύριε ! εἶπε τέλος ὁ νεανίας μετὰ φωνὴν ἀλλοιωμένην ὑπὸ τῆς συγκινήσεως, ἀλλ' ὅχι ὑπὸ τῆς ἀδυναμίας . . Νομίζων αὐτὴν ἀνευ πλούτου ἐτόλμησα ν' ἀπεδελῶμ' εἰς τὴν εὐτυχίαν . . Μεθ' ὅσα ἔμαθον, ἐννοῶ ἤδη μετὰ θλίψεως, ὅτι δὲν ὑπάρχει εὐτυχία δι' ἐμέ. Πτωχὸς ὢν ὡς ὁ πατήρ μου, καὶ ἐγὼ πρέπει νὰ πάσχω ἕως εὐ ἀποθάνω !

— Μάλιστα, εἶπεν ὁ Ἰσπανός, ἐγειρόμενος ἀποτόμως, οὕτως ὁμιλοῦν οἱ ἀδύνατοι ! Ἀπαυδῶν εἰς τὸ πρῶτον ἐμπόδιον, ὁ δειλὸς ἄνθρωπος τρέμει καὶ ὑποχωρεῖ ὁ γενναῖος ἐξοτρύνεται καὶ ὑπερνικᾷ πάντα. Νὰ πάσχω καὶ ν' ἀποθάνω εἶπες, ἔπρεπε νὰ εἰπῇς νὰ ἐργάζεσαι ! Εἶσαι γενναῖος, δὲν τὸ ἀπεδείξεις· χθὲς εἰς ἐκείνους τοὺς κοκκινοφόρους, τῶν ὁποίων αἱ λέξεις καὶ τὰ βλέμματα ἐξύβρισαν τὴν κόρην μου ; . . δὲν ἀφήρισες τὰ ξίφη, ἐνῶ ἤτσου ὅπως ἀσπλος ; Ἡ καρδία σου ἦτον ἐντελῶς ἀτάραχος, τὸ βλέμμα σου διαυγὲς καὶ ἡ χεὶρ σου ἐνεργὸς καὶ γαλήνιος ! . Ἐν τούτοις ὁ θάνατος ἐπέκειτο ἐπὶ τῆς κεφαλῆς σου . . Καὶ τώρα ὅτε δὲν πρόκειται εἰμὴ περὶ πράγματος δυσκόλου, εἶναι ἀλήθες, ἀλλὰ καταρωθῶτο, ὁ φόβος σὲ καταλαμβάνει πρὶν τῆς μάχης καὶ ἀπελπίσεις ! . .

— Κύριε Μανουήλ, ἀνέκραξεν ὁ νεανίας, μεγαλοπρεπῆς ἐκ τοῦ ἐνθουσιασμοῦ, δεῖξέ μου κλίμακά τινο, ἀρκετὰ δύσκολον, διὰ νὰ φθάσω εἰς τὸν ἀστέρα μου, καὶ θέλεις ἰδεῖ ἐὰν ἀπελπίζωμαι !

— Καὶ λοιπὸν ! κύριε Φιχάρδε, διότι γνωρίζω καὶ ἐγὼ ἐπίσης τὸ δυνάμει σου, ἀκουτέ με· γνωρίζετε τὴν γέφυραν τῆς Ἀψιδος ;

— ἔχω εἰς τὴν κεφαλὴν καὶ εἰς τὴν καρδίαν ὅλην τὴν Νορμανδίαν.

— Τὸ λοιπόν, θὰ εἶδες βέβαια τὴν ἄκρην τῆς Δαμβρεβίλλης ;

— Εἰς τὴν συμβολὴν τοῦ Σηκουάνα καὶ τῆς Ὠ-δέλλης ; . . . Ναί κύριε ἰχνογράφησα μάλιστα τὰ κουπτόμενα εἰς τὰ χόρτα ἐρείπια ἐκ τοῦ ὕψους τοῦ ὄρους.

— Ἀκουσέ με λοιπόν, κύριε Ριχάρδε ! Τὰ ἐρείπια ταῦτα, τὰ ὁποῖα ὁ χρόνος ἐμελάνωσε, καὶ ὁ ἀνεμος καὶ αἱ καταιγίδες ἐξαλείφουσιν ὀλίγον κατ' ὀλίγον, ὑπῆρξαν ἄλλοτε πύργοι διαμονῆς ἐπιφύτου. Ὁ ποιμὴν ὅστις φυλάττει σήμερον τὰς αἰγὰς του ἐν τῷ μέσῳ τῶν βάτων τῶν φουμένων ἐπὶ τῶν ἐρείπια τούτων, ἀγνοεῖ ὅτι αἱ πέτραι αὗται ἐσχηματίζον τὸ λιθόστρωμα τῆς τόσον χαρίεσσης στοᾶς, ἐν ᾗ συνδιελέγοντο εἰ κύριοι τοῦ πύργου, ἐν ᾗ ὁ ἄρχων, ὅλως ὑπὸ σιδήρου κεκαλυμμένος ἦν ἀλαζὼν διὰ τὴν καταγωγὴν του. Ὅχι· ἡ παράδοσις αὐτῇ, ἥτις ἔχει μνήμην καλλιτέραν καὶ μακροτέραν τῆς ἱστορίας, ἐλησμόνησε τὸ ὄνομα τῶν βαρύνων ἐκείνων· τοσοῦτον ὑπῆρξαν σκληροὶ εἰς τοὺς ὑποτελεῖς των. Ἰδοὺ τὸ μόνον πρᾶγμα ὁπερ διαμνημονεύεται εἰσέτι μετὰ τόσους αἰῶνας. Εἰς ἄρχων Δαμβρεβίλλης εἶχε ποτε κόρην, περίφημον καθ' ἅπασαν τὴν νορμανδικὴν χώραν διὰ τὴν ὠραιότητά της. Ἰππότεαι καὶ βαρόνοι διεφιλονεικῶν τὴν χεῖρά της, ἀλλ' οὐδεὶς ἐπέτυχεν· διότι ὁ πατὴρ ἐσυγκατένευε μόνον ὑπὸ τινι περιέργῳ ὄρον, ὃν δύνανται μόνον τὰ ἥθη τοῦ φεουδαλισμοῦ νὰ ἐξηγήσωσι, καὶ αὐτίνα, ὡς δὲν ἀγνοεῖτε, εἶχον βᾶσιν τὴν κτηνώδη ἰσχύν. Δὲν εἶδτε τὴν θυγατέρα του, εἰμὴ εἰς τὸν ἱππότην ἐκείνον, ὅστις ἤθελε δυνηθῇ νὰ τὴν μεταφέρῃ ἀπὸ τὴν ὄχλην μέχρι τῆς κορυφῆς χωρὶς νὰ σταθῇ οὐδὲ λεπτόν. Ἡ παράξενος αὕτη συμφωνία ἀπευθάρρυνε καὶ τοὺς τολμηροτέρους. Εἰς μόνον παρουσιάσθη νέος μνηστήρ, ὀμηλικὸς τῆς νεανίδος· ὠπλισμένος τὴν πολυτίμον σπάθην του, χύνεται καὶ διατρέχει τὸ διάστημα μετὰ παραφόρου ταχύτητος. Καὶ ἤθελε φθάσει νικητὴς, ἀν δὲν εἶχε τόσην προθυμίαν καὶ ἀνυπομονοίαν· τὸ πάθος τὸν ἐτόφλωσεν· εἰς μικρὰν ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς κορυφῆς, ἀπημύνησεν ἐκ τῆς ταχύτητός του ταύτης· καὶ ἀναλαζὼν δὲ πᾶσαν αὐτῷ ὑπολειπομένην ἰσχὺν ἐφθασεν . . . ἀλλ' ἐφθασε νεκρός Ἀλλ' ὅτι ἐταξεν ὁ φεουδάρχης τύραννος πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ὀλικῆς δυνάμεώς, τὸ τάσσω ἐγὼ πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ἡθικῆς. Ἐκαστος αἰὼν ἔχει τοὺς νόμους του· ἡ βία ἐξουσιάζει τὸν κόσμον κατὰ τὸν Μεσαιῶνα καὶ τὴν Ἀναμόρφωσιν· ἤλθεν δὲ ἡδὴ ἡ ἐποχὴ καθ' ἣν ὁ νοῦς πλέον, ὁ νόμιμος κυρίαρχος, πρέπει νὰ προτιμᾶται. Εἰς τὸν μέγαν τῆς εἰκουμένης σάλον, ὃν προσέλεπα ἄλλως, καὶ ὅστις δύναται νὰ ἀνατρέψῃ ἅπασαν τὴν γηραιὰν Γαλλίαν, τὸ πνεῦμα φαίνεται μᾶλλον ὑπέρσυχον τοῦ σιδήρου. Λοιπόν, ἄκουε Ριχάρδε. Ἰδοὺ ἡ συμφωνία μου. Δίδω τὴν κόρην μου γυναῖκα εἰς ἐκείνον, ὅστις δυνήθῃ νὰ ἀνογνώσῃ ταχέως καὶ μεταφράσῃ, ὡς ῥα ββίτν ο ς, τὰ ἐβραϊκὰ χειρόγραφα τοῦ δωδεκάτου αἰῶνος, ὁποῖον τὸ παρὸν δεῖγμα προσπάθησον νὰ τὸ καταρθῶς καὶ ἡ κόρη μου εἶναι ἰδική σου, εἰδεμένη, θὰ εἶμαι ἀκαμπτος ὡς ὁ Βαρώνος Δαμβρεβίλλης

— Θὰ προσπαθῶ, κύριε Μανουήλ . . . Ἀλλὰ τοὺς διδασκάλους, τοὺς διδασκάλους — πρῶ νὰ τοὺς εὕρω ; . . .

ΤΟΜ. Ε'. (Φυλλάδιον 117.)

— Εἰς Λεῦδην ; (Leyde).

— Ἀναχωρῶ σήμερον .

— Εἶθε, φίλε μου . . . ἀλλὰ κύτταξε μὴν ἐν-τροπιασθῇ· εἶσαι πτωχὸς καὶ ὀρφανός, ζῶν ἐντίμως μέχρι τοῦδε ἀπὸ τὸ ἐπάγγελμά σου . . . Δέχθητι τὸ βαλάντιον τοῦτο, μὴ φοβῆσαι, εἶναι δάνεια . !

— Καὶ ἡ ἐργασία μου ! καὶ τὸ θῆρος μου ! καὶ ἡ ἐλπίς μου, αὐτίνα ἐκατοσταπλασιάζουσι τὰς δυνάμεις μου Ἀκουσε, κύριε Μανουήλ, καὶ εἰκοσάκις ἐκατομμυριοῦχος ἂν ἦται, πάλιν εἶσαι ὀλιγότερον ἐμοῦ πλούσιος .

— Ἀναχώρησον λοιπόν, καὶ ὅταν μάθης εἰς Λεῦδην τὴν ἐπιστήμην, ἣν ἀπαιτῶ, ἐπανάλθε καὶ ἐλθέ κατευθεῖαν εἰς τὸ Βουργουθεροῦλτον, καὶ ἂν κατορθώσης τι θέλεις ἀνταμειφθῇ.

— Χαῖρε, κύριε Μανουήλ· θὰ ἐπανεέλθω .

Δ',

Μετὰ μίαν ὥραν ὁ Ριχάρδος ὤδευεν ἐπὶ τῆς πρὸς Ἀδρην ὁδοῦ, γνωρίζων ὅτι ἐκεῖθεν εὕρισκοντο πλοῖα διὰ τὴν Ὀλλανδίαν· ὁ δὲ Μανουήλ διηγηθεὶς εἰς τὴν κόρην του τὴν ἀνωτέρω μετὰ τοῦ νέου σκηπτοῦ, ἐκλείσθη εἰς τὸν θάλαμόν του· ἐπειτα ὠθὼν φάνωμα ἐκ παλαιᾶς ὄρυς, εἰσεχώρησεν εἰς διαυλον, ἀκολουθῶς εἰς κλίμακα σπειροειδῆ, εἰς ἣν ὁ Μανουήλ κατέβη μετὰ μεγίστης προφυλάξεως, ἐπὶ τῆς ἄκρας τῶν ποδῶν του. Ἐπὶ τῆς τελευταίας βαθμίδος, ἐσταμάτησε τὴν ἀναπνοήν του, ἵνα πληροφορηθῇ, μήπως ἤκούσθῃ τοσοῦτον φόβον ἐδοκίμαζε.

Δύο ἄτομα συνωμίζουν εἰς τὸ γαιτονικὸν δωμάτιον καὶ ἐφαίνοντο τόσον πλησίον, ὥστε ἤκούε τις τὸν ἐλαφρὸν θόρυβον τὸν προξενούμενον ἐκ τῆς τιλύξεως ἀγαθίδος.

— Βαρώνε, ἔλεγε φωνὴ γυναικεία, ἡχοῦσα θελκτικῶς καὶ ἀριστοκρατικῶς, δαπανῶμαι κατ' ἔτος εἰς μάτην· ὁ οἶκός μας εἶναι πτωχότατος καὶ ἡ ὑπηρεσία πολυδάπανος. Διὰ νὰ σ' ἐφοδιάσω ἐπαξίως τῆς καταγωγῆς σου, ὀλοτόμησα τὰ δάση τῆς Δαμβρεβίλλης· διὰ νὰ ἐπανορθώσω τὰς ἐκ τοῦ παι-γνιδίου ζημίας σου, ἐνυποκίχεσα τὸν χειμῶνα τούτον καὶ ἐτίσῃ ἡμῶν εἰσοδήματα τοῦ Ἀλεσών. καὶ ἡ-θελον πωλήσῃ τὰς προσόδους τοῦ Γουρναί διὰ ν' ἀποτελέσωμεν μόλις, ὅμοῦ μὲ τὰ παλαιὰ νορμανδικὰ σκουδα μας, τὴν προσέτητα τὴν ὁποῖαν ζητεῖς.

— Λοιπόν, μῆτέρ μου, θ' ἀφῶσω τὴν ὑπηρεσίαν. Θὰ εἶναι εἰς βαρόνος ὀλιγώτερον εἰς τὴν αὐλήν, καὶ, καθὼς πηγαίνουσιν τὰ πράγματα, ἡ ἔλλειψις θὰ εἶναι ἀνεπαίσθητος.

— Ὁμολογῶ, υἱέ μου, ὅτι ζῶμεν εἰς παράδοξον αἰῶνα, καὶ ὅτι εἰ πρίγκιπές μας (ὁ Θεὸς φυλάξαι αὐτοὺς) ἔχουσιν ἀλλοκότους ἀνοχὰς. Ὅτε ἐπήγαμεν εἰς τὴν αὐλήν μὲ τὸν μακαρίτην πατέρα σου, ἐνομιζαμεν ὅτι ἐμέλλομεν νὰ ἐμῶμεν εἰς παραδει-σον, ἐσκεπτόμεθα τὴν ὑποδοχὴν, τὴν ὁποῖαν ἐμέλλαν νὰ μᾶς κάμωσι. Φαντάσου ὅμως τὴν ἐκπλήξιν μας, ὅταν δὲν μᾶς ἐθεώρουν μετὰ πλειστοτέρας προσο-χῆς ἀπὸ τὰς εἰκόνας τῆς στοᾶς. Ὁ βαρόνος ἤ-φθησε τὴν αὐλήν μετὰ ἑνα μῆνα, καὶ ὥμωσεν ὅτι οὐδέποτε θέλει πλέον πατήσῃ τὸν πόδα του ἐκεῖ.

— Τί τὸ θέλετε; μῆτέρ μου· τὴν σήμερον εἰ

συγγραφείς ἐκτιμῶνται πλείοτερον ἀπὸ τοὺς φέροντας τὴν σπάθην τῆς εὐγενείας.

— Τόσον χειρότερα διὰ τὸν βασιλέα, βαρόνε· θὰ ἰδῇς ποῦ θὰ τὸν φέρουν αὐταὶ αἱ ἰδέαι· ἀλλ' ἔως οὗ καταστρέψωσιν αὐτὸν, ἤδη κατέστρεψαν ἡμᾶς.

— Πῶς, μήτερ;

— Εἶχον μίαν ἐξαδέλφην, καλουμένην Λουίζαν Λιλλεβόνην· ἀνατραφεῖσαι ἀμφότεραι εἰς τὸ αὐτὸ μοναστήριον, ἐμέλλομεν νὰ κληρονομήσωμεν θεῖον μέρος τινὰ ἐκ μητρὸς. Ἡ ἐλπὶς αὕτη ἦτο μεγίστη· διότι ὁ θεὸς μας, ζήσας βιον·πιτωχικὸν, καθὸ καλόγηρος, κατεῖχε καὶ ἡδυνήθη νὰ μᾶς μεταδώσῃ τὸ μυστικὸν τοῦ περιφθιμίου θησαυροῦ. . .

Εἰς τὰς λέξεις ταύτας ὁ Μανουὴλ ἐδιπλάσιασε τὴν προσοχὴν του, ἐνῶ ὁ βαρόνος Δαμβρεβίλλης ἀνέκραζεν.

— Ὅποιον θησαυρὸν; . .

— Εἶναι μυστικὸν τῆς οἰκογενείας, τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι καιρὸς νὰ σοὶ φανερώσω. Ἡξεύρεις υἱέ μου, ὅτι κατὰγομαι ἐκ μητρὸς ἀπὸ τὴν φυλὴν τοῦ Δευὶ, τὴν συγκαίμεν, ὡς γινώσκον, ἐξ ὧν τῶν εὐγενῶν τοῦ Ἰσραὴλ. Ὅτε ἐδιώχθησαν οἱ Ἰουδαῖοι ἀπὸ τοῦ Ρουάν, ὑπῆρχε, καθὼς φαίνεται, μεταξὺ αὐτῶν εἰς τῶν προγόνων μας, ὅστις δὲν εἶχεν εἰσέτι μεταβάλλει θρησκείαν. Ἀναγκασθεὶς νὰ φύγῃ ὡς οἱ λοιποὶ, ἔκρυψεν εἰς τὴν γῆν τὸ μεγαλύτερον μέρος τοῦ πλοῦτου του, καὶ διὰ νὰ τὸ διατηρήσῃ εἰς τοὺς ἀπογόνους του, ἐσημείωσε ἐπὶ τῆς περγαμνῆς τὸν τόπον, ὅπου ἀναπέθεσεν αὐτόν. Τὸ χειρόγραφον, ὅπερ ἀξίζει ἑκατομμύρια, ἔπρεπε νὰ εἶναι ἡ κληρονομία μου.

— Καὶ δὲν σοὶ τὸ ἐκληροδότησε, μήτερ μου;

— Ἰδοὺ τί συνέβη. Ὁ θεὸς μου, ὁ μοναχὸς, ἦτον ἄνθρωπος φαντασιώδης καὶ ἰδιότροπος. Ἐλέγετο σοφός, καὶ εἶχε περήγησιν. Ἡ ἀτυχία, διὰ τί νὰ μὴν εἶπω τὰ πράγματα διὰ τοῦ ὀνόματός των; . . ἡ ἀτυχία ἠθέλησεν ὥστε νὰ ἀνακαλύψῃ τὴν περιφθιμὸν περγαμνὴν εἰς Ἰσπανίαν, εἰς τὸ παλάτιον τοῦ Ἑσκουριάλ. .

— Ἀλλὰ βλέπω εὐτυχίαν μεγάλην μάλιστα εἰς τὴν περίστασιν ταύτην!

— Ἀναμφιβόλως, ἐὰν ἀνεκάλυπτε μόνον τὴν ἀκατάληπτον περγαμνὴν, ἀλλ' ὑπῆρχε καὶ ἕτερόν τι πρᾶγμα.

— Τὸ ποῖον; . .

— Νέος τις ὑπάλληλος τῆς βιβλιοθήκης, Ἰουδαῖος τὸ γένος, καὶ ἰσως τὴν καρδίαν. . . Ὁ ἀξιώλογος ἡμῶν θεός, Θεὸς συγχωρήσῃ τὸ σφάλμα του, ἐνόμισε χρέος του νὰ τὸν φέρῃ μαζὴ του διὰ νὰ διδαχθῇ τὴν Ἑβραϊκὴν, ὥστε ἀπέβη. . .

— Ν' ἀπολέσετε τὴν κληρονομίαν;

— Μάλιστα, διότι ἡ Λουίζα Λιλλεβόνη, ἀληθῶς παρὰφρων (ἐγνώριζε τὴν χημεῖαν καὶ ἀνεγίνωσκε τὸν Ἑρμῆν) ἀπέριψε τὰ σιδήματα τοῦ γέροντος ἀρχιεπισκοπῆς τῆς Κρικεβίλλης, οὕτως οἱ πρόγονοι ἦσαν εἰς τὰς σταυροφορίας, καὶ ὑπανδρεύθη τὸν Ἰουδαῖον Μανουὴλ, δοῦσα προῖκα τὴν περγαμνὴν.

— Περίσργον, μήτέρ μου! ἀλλ' αὐτὸς ὁ Μανουὴλ μήπως εἶναι. . .

— Ὁ γείτων μας τοῦ πυργίου! . .

— Πᾶ! . . ὁ πατὴρ τῆς Πακίτας, τοῦ Μαργαρίτου τοῦ Ρουάν; . .

— Τῆς ἐξαδέλφης σου. . . ναί, υἱέ μου!

— Ἄ! βέβαια! ὅταν ἐτιμώρησα τὸν ἀγροῖον ἐκεῖνον, ὅστις ἐφαντάσθη νὰ μᾶς δεῖξῃ τὴν ὑπεροφίαν του, εἰς ἐμέ καὶ εἰς τὸν Φονταῖνον, ὑπὸ τὰς αἰγείρους τῆς Δαρνετάλ, δὲν ἐφανταζόμην πάντεώς· διὲν ἡ χάρις αὕτη περισσότερο ἀνήκει εἰς τὸν οἶκόν μας.

— Μᾶς ἀνήκει διὰ τῶν Λιλλεβόνων.

— Εἶμαι ὑπερευχεριστήμενος, τῇ ἀληθείᾳ! . .

— Ἐκτὸς τούτου ἔχει ἀρκετὰ χარიέσαν ὄψιν. . .

— Εἰπέ θελητικὴν. . .

— Αὕτη κατέχει τὴν κλεῖδα τοῦ θησαυροῦ. . . τοῦ ἀνεκτιμήτου θησαυροῦ. . .

— Τὸ πρᾶγμα χρῆζει σκέψεως. . .

— Δὲν φρονεῖς οὕτω;

— Καὶ μὲ συμβουλευεῖς νὰ κάμω αὐτὴν τὴν τρέλαν, μήτερ; εἶπε σοβαρῶς ὁ βαρόνος.

— Ναί, ἀνθέλης νὰ φανῇ καὶ εἰς τὴν αὐλὴν καὶ νὰ σώσῃς τὸ ὄνομα τῶν Δαμβρεβίλλων, τὰ εἰσοδήματα τῆς Ἀλανσῶν καὶ τὰς προσόδους τοῦ Γουρναί.

— Οἱ λόγοι οὗτοι μὲ πείθουσιν. . . θὰ εἶμαι ὁ σύζυγος τοῦ Μαργαρίτου τῆς Ρουάν.

Εἰς τὴν λέξιν ταύτην, μειδίαμα ἀρρήτου ἐκφράσεως ἐπῆνθησεν εἰς τὴν ὄψιν τοῦ Μανουὴλ, ὅστις ἐπέστρεψεν εἰς τὸν θάλαμόν του.

Ε΄.

Πολὺν χρόνον δὲν περιέμενεν. Ἀποῦ οἱ βαρεῖς κώδωνες τοῦ Ἀγίου Πατρικίου ἐσήμανον τὴν μεσημβρίαν, ἡ βαρόνη σχεδὸν καλωπισμένη, ὁ δὲ υἱὸς τῆς μὲ ἐλαφρὰν ἐνδυμασίαν τῆς πρωίας, ἀνηγγέλθησαν μετὰ τῶν ὀνομάτων των, ἐπωνυμιῶν των καὶ τῶν τίτλων των, ὑπὸ τῆς γραιᾶς ἐπιστάτιδος. Ὁ Μανουὴλ εἶδει διὰ τοῦ δακτύλου δύο καθίσματα καὶ ἠρώτησε συντόμως τὴν βαρόνην τὸν σκοπὸν τῆς ἐπισκέψεώς της. . . Μ' ὅλον ὅτι προφανῶς ἐσυγχίσθη ὑπὸ τῆς ψυχρᾶς ταύτης ὑποδοχῆς καὶ τοῦ στεννοῦ βλέμματος τοῦ Μανουὴλ, συνῆλθεν ἐν τούτοις, καὶ καλῶς πρὸς βοήθειάν της τὸ ἐξουσιαστικὸν τρόπον της, δι' ἐθαύμαζον αἱ ἀριστοκρατικώτεροι τοξίαι τοῦ Ρουάν.

— Ἐξαδέλφε μου, εἶπεν, ἐρχομαι νὰ σᾶς παρουσιάσω τὸν υἱόν μου. . .

— Δὲν ὑπάρχουσιν ἰδῶ ἐξαδελφοί, ἀπειρήθη, μὲ φωνὴν χαμηλὴν, ἀλλὰ σταθεράν ὁ Μανουὴλ, δὲν εἶναι ἄλλο, εἴμῃ εἰς Ἰσπανὸς, Ἰουδαῖος τὴν καταγωγὴν, καὶ ἡ Βαρόνη Δαμβρεβίλλη.

— Μοὶ ἀναπολεῖτε ἀδικήματα, τὰ ὅποια πρέπει νὰ λησμονηθῶσι, κυρίε Μανουὴλ. Τὸ γένος μᾶς ἐπιβάλλει ἐνίοτε καθήκοντα δύσκολα. Καὶ ἐπειδὴ ἡ οἰκογένεια ἀπαφάσιζε νὰ μὴ ἔχῃ σχέσεις μετὰ σοῦ, ὥρειλον κατὰ χρέος, ἐνόσω ἔζουν οἱ συγγενεῖς μου, ἐνόσω ἔζη καὶ αὐτὸς ὁ σύζυγός μου, νὰ ὑπακούω εἰς τὴν ὑποχρέωσιν ταύτην, ἤδη δέ, ἐλευθέρᾳ τῶν πράξεών μου, ἐρχομαι νὰ σοὶ αἰτή-

σω την λήθην τοῦ παρελθόντος, καὶ τὴν φιλίαν σου πρὸς τὸν νεανίαν τοῦτον.

— Ἦλθετε πολὺ ἀργά, κυρία.

— Διατί ἀργά;

— Διότι, δὲν ἔχω πλέον τὴν περγαμηνήν.

Εἰς τὴν δὴλωσιν ταύτην, ἥτις τοὺς προσέβαλεν ἐγκαρδίως, ὡς σφαῖρα πυρεβόλου, ἡ βαρόνη καὶ ὁ υἱὸς ἀνεκρίτησαν. Ὁ υἱὸς μάλιστα ἠγέρθη, καὶ μηχανικῶς ἐκάμεν ἑ. βῆμα· ἀλλ' ἡ Κυρία Δαμβρεβίλλη, δυναμένη νὰ ἐξουσιάζῃ ἑαυτὴν, ἐπανελάβε μετὰ στιγμιαίαν σιωπὴν.

— Ὁ σκοπὸς ἡμῶν, ἐρχομένων νὰ σὲ ἰδωμεν, δὲν ἐκινήθη ὑπὸ συμφέροντος. Οὐτε καὶ εἰς τὸν νοῦν μου ἐπέρασεν ἡ ἰδέα τοῦ θησαυροῦ, ὅστις ἀποτελεῖ μέρος ἐν τούτοις τῶν οἰκογενειακῶν παραδόσεων· ἀλλ' ἐπειδὴ ἀνέφερες περὶ αὐτοῦ, δύναμαι, ἂν δὲν φαίνομαι ἀδιάκριτος, νὰ μάθω πῶς ὁ πο-
λύτιμος χάρτης ἀπωλέσθη;

— Εἶναι μυστήριον, κυρία, τὸ ὁποῖον θὰ φέρω καὶ εἰς τὸν τάφον μου.

— Διατί! ἡ Λουίζα... μήπως;..

— Μὴ ἀναφέρῃς τίποτε περὶ αὐτοῦ τοῦ ἀγγέλου· ἐγὼ μόνος εἶμαι ὁ αἷτιος τῆς καταστροφῆς αὐτῆς...

— Καὶ διὰ ποῖον λόγον, κύριε;

— Διὰ νὰ μὴν ἀρπάξουν τὴν κόρην τῆς Λουίζης Αἰλλεβόνης καὶ τοῦ Μανουὴλ ἀπὸ τὸν πατέρα της, εἰ λαμπροὶ καὶ ἐρυθροὶ σωματοφύλακες, εἴτινες ἐνῶ φέρονται μετὰ τὴς περιφρονήσεως πρὸς τὰς κόρας, τὰς καθήμενας ὑπὸ τὰς αἰγείρους τοῦ Δαρνετάλ, ἐρχονται ἐντούτοις τὴν ἐπαύριον καὶ τὴν ζητῶσιν εἰς γάμον, νομίζοντες αὐτὴν πλουσίαν.

— Κύριε, εἶπεν ἡ βαρόνη· ἐγειρομένη καὶ δάκνουσα τὰ χεῖλη μέχρις αἵματος, πιστεύω... ὅτι συννενοούμεθα.

— Καὶ ἐγὼ τὸ πιστεύω, κυρία, ἀπεκρίθη ὁ Μανουὴλ μετὰ χαιρετισμοῦ πολὺ εὐγενοῦς.

Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης οὐδέποτε συνανестράφησαν ἡ βαρόνη καὶ ὁ Ἰουδαῖος.

Δύο εἴη παρήλθον τοιοῦτοτρόπως, δύο εἴη πολὺ μακροχρόνια διὰ τὴν Πακίταν, ἥτις δὲν ἐτόλμα νὰ εἴπῃ, οὐδὲ νὰ προσφέρῃ τὸ ὄνομα τοῦ Ριχάρδου· τὸ βυμβῶδες ὅμως ἦθός της ἐπρόδιδεν αὐτὴν ἀναφανδὸν ὅτι, φεῦ! ὁ Ριχάρδος δὲν ἐλησμονήθη. Οὐδέποτε ὁ πατὴρ ἢ εἶχεν εἰπεῖ τι! Ἀλλὰ φαντασθῆτε τὴν συγκίνησιν της, ὅτε ὁ ἴδιος ἔφερε τὴν ὁμιλίαν ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου τούτου τῶν μυχιτιτέρων διαλογισμῶν της. Ἦτον ἡ ἐπέτειος ἡμέρα τῆς τελευταίας κυριακῆς τοῦ ἐτους 1780· ἐπεριπάτουσιν εἰς τὴν αὐτὴν ἐκείνην κοιλιάδα τῆς Δαρνετάλ, ἣν ἡ ἀνοιξὶς εἶχεν ἀναζωογονήσει. Τὰ ὑπὸ τοῦ ῥύακος διαβρεχόμενα μικρὰ λιθαρία, ἐξελθόντες εἰς τὴν προσβολὴν τῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου. Ἡ θέα τῶν ποικίλων καὶ ἀχμαίων ἀνθέων, παρίστων ἡδονικόν τι.

Ἐκουσίως, καθὼς τὰ εὐτυχῇ ἐκεῖνα τῶν ἀγρῶν τέκνα, ἡ Πακίτα ἤθελε τρέξῃ εἰς τοὺς γρύλλους, τοὺς ψάλλοντας εἰς τὴν χλόην· καὶ ἐντούτοις ἡ ἀνα-

μνησις τοῦ παρελθόντος τὴν ἐπέζε, διότι οὐδὲν ἀνανεώνει τὴν πικρίαν τῶν πόνων μας, ὅσον ἡ θέα τῶν τόπων, εἰς οὗς ὑπῆρξάμεν εὐτυχεῖς ἄλλοτε.

Τὴν στιγμὴν ταύτην ὁ πατὴρ τῇ ὠμίλησε περὶ τοῦ Ριχάρδου.

Ἦν δὲ αὕτη τοσοῦτον συγκεκινημένη, ὥστ' ἐπρεπε νὰ εὕρισκεται πολλὰ πλησίον διὰ νὰ ἀκουσθῇ ἡ ἀποκριτὴς της.

— Δὲν πιστεύω, εἶπεν ὁ Μανουὴλ, ὅτι θὰ λείψῃ πολὺν καιρὸν.

Ἡ Πακίτα ἐσιώπα.

— Ἰσως, μάλιστα θὰ τὸν ἰδῶμεν μετ' ὀλίγον.

Ἡ κόρη ἠναγκάσθη νὰ καθήσῃ.

— Γῆ ἀληθεῖα! ἤμην καὶ προφήτης, προσέθηκέν ὁ Μανουὴλ μειδιῶν, διότι, ἂν δὲν ἀπατώμαι, ἰδοὺ αὐτὸς ὅλος καὶ ὅλος!...

Πλὴν ἡ νεανὺς δὲν ἐδλεπε πλέον. Ἡ ἄκρα ἐκπληξίς της καὶ ἡ χαρὰ τῆς εὐύγχεσταν τὰς αἰσθήσεις της· Ἀλλὰ κατ' εὐτυχίαν αἱ τοικοῦτου εἵδους κρίσεις δὲν εἶναι κινδυνώδεις, ὥστε τὰ χρώματα τῆς ὑγείας, ἅτινα ἐξηλείφθησαν πρὸ δύο ἐτῶν ἐκ τῶν παριῶν της, ἐπανῆλθον ἐξ ἡμισείας, ὅτε συνῆλθεν εἰς ἑαυτὴν καὶ εὐρέθη μετὰ τοῦ πατρὸς της καὶ ἐκείνου τὸν ὁποῖον ἀπηλπίζετο σχεδὸν πρὸ μιᾶς ὥρας νὰ ἐπανίδῃ πλέον.

Ὁ Μανουὴλ, ἀφ' ἐτέρου, μετεχειρίσθη, διὰ νὰ τὴν ἐπαναφέρῃ τάχιιστα εἰς ἑαυτὴν, μέσον ἀλάνθαστον. Προφασιζόμενος ὅτι ἡ ἐξοχὴ ἤθελεν αὐξήσει τὴν ἀδιαθεσίαν της, ἐπανελάβε τὴν ὁδὸν πρὸς τὸ Ρουὰν καὶ παρεκάλεσε τὸν Ριχάρδον, ὡς νεώτερον, νὰ προσφέρῃ τὸν βραχίονα εἰς τὴν Πακίταν. Ἀμφότεροι ἐδέχθησαν τὴν διαταγὴν ταύτην εὐχαρίστως· ἀλλ' ἡ συγκίνησις τῶν ἦτο τόσο μεγάλη, ἐνῶ ἐδίδικον ἐνώπιον τοῦ σιωπηλοῦ κατὰ τὴν συνήθειάν του πατρὸς, ὥστε οὐδὲ λέξιν ἐπρόφεραν, καὶ τοὶ λεύγην διατρέξαντες ὁλόκληρον.

Εἰς τὴν πύλην τοῦ μεγάρου τοῦ Βουργουθεροῦλτου, ὁ Ριχάρδος εὐρέθη εἰς διαταγμὸν, καὶ ἦτο εἰσιμιος νὰ σταματήσῃ· ἀλλ' εἰς σημεῖόν τι τοῦ πατρὸς διετήρησε τὸν βραχίονα τῆς νεανίδος ἐπὶ τοῦ ἰδικοῦ του καὶ ἀνέβη τὴν κλίμακα τοῦ μεσημβρινοδοικικοῦ πυργίου.

Ἡ Πακίτα δὲν ἐννοεῖ τὰ περὶ ἑαυτὴν γινόμενα· ἢ ἐφαινότο ὅλα ὡς διαρκές ὄνειρον, καὶ ἐν τῇ ἀφελείᾳ αὐτῆς πίστευε ἰκέτευεν ἐνδομύχως τὴν Παναγίαν ἵνα μὴ τὴν ἐξυπνήσῃ.

ΣΤ'.

Ὅταν ἐφθασαν εἰς τὴν δευτέραν ὁροφὴν, ὁ Μανουὴλ ἤγγισε τὸν βραχίονα τοῦ νεανίου, εἰπὼν αὐτῷ:

— Νὰ σταματήσωμεν ἔδω. Ἡ Πακίτα πηγαίνει νὰ ἐτοιμάσῃ τὸ δεῖπνον, εἰς τὸ ὁποῖον θὰ παρευρεθῇς ἀπόψε, καὶ ἔπειτα θὰ με εἴπῃς τὰ νέα ἀπὸ τὴν Λεῖδην.

Ὁ Ριχάρδος ὑπήκουσε μετὰ προθυμίας· εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ Μανουὴλ, ὅστις ἔστυρε τὰ μοχλία ἐπιμελῶς καὶ τῷ εἶπεν, ἀφοῦ ἐδιδαιώθη ὅτι δὲν ἤδυνάτο κάνειῖς νὰ τὸν ἀκούσῃ.

— Δὲν σὲ περιέμενα τόσον ταχέως, κύριε Ρι-
χάρδε...

— Ἡ ὑποχρεώσις ἀντικειμένη ἐθαυματούργησε. Καί
ἀρχάς ἐφοβήθη μὴπως ἀποθάνω πρὶν κατορθώσω
τι, καὶ ἤβηλον εἶσθαι κατηραμένος θνητός· ἀλλ' ὁ
Θεὸς, ὁ εὐλογήσας τὴν ἐργασίαν, ἔλαβε συμπάθειαν
πρὸς τὸν ἐργάτην.

— Ἐνθυμίζεται τοὺς λόγους μου;

— Τόσον καλὰ, ὥστε, μ' ὅλον ὅτι παρήλθον
δύο εἴη, θαρρῶ νὰ τοὺς ἀκούω ἀκόμη καὶ ἀρ-
χάς τοὺς ἐνόμισα ὡς ἐπιτύμβιον μου, ἐπειτα ὡς
εὐθαρμετικὴν φωνὴν καὶ τέλος ὡς ἄσμα θριαμβυ-
τικόν. Μοὶ εἶπτε εἰς τὸ πυργίον τοῦ Μεγάρου:
« Δίδω τὴν κόρην μου σύζυγον εἰς ἐκαῖνον, ὅς-
» τις δυνήθῃ ν' ἀναγνώσῃ ταχέως καὶ μεταφράσῃ,
» ὡς ραββίνος, τὰ ἐβραϊκὰ χειρόγραφα, ὅμοια τοῦ
» παρόντος. Προσπάθειον νὰ τὸ κατορθώσῃς ἡ κό-
» ρη μου εἶναι ἰδική σου! ... »

— Ἐπροσπάθειες; ...

— Καὶ τὸ κατορθώσα, κύριε Μανουὴλ. . .

— Τώρα θὰ ἰδῶμεν, εἶπεν ὁ Ἰουδαῖος, ἐξάγων
ἐκ τινος κιβωτίου σιδηροῦ, κλειδομένου διὰ τεσσάρων
κλειδίων, περγαμηνὴν κιτρινὴν ἐκ τῆς πολυκαιρίας,
καὶ ἐρραμμένην κατὰ τὰ ἄκρα ἐκ τῆς ὑγρασίας.
Ἰδοὺ τί ἐπρόκειτο ν' ἀναγνώσῃς.

Ὁ Ριχάρδος ἔλαβε τὸ χειρόγραφον, τὸ ἐξε-
τάτε σφύμας τινάς, καὶ στραφείς πρὸς τὸν Μανουὴλ:

— Αὐτὸ δὲν εἶναι γράψιμον τοῦ δωδεκάτου
αἰῶνος, εἶπεν ὁ ἄνθρωπος ὅστις τὸ ἔγραψεν ἐξ ἡ
τὰς ἀρχάς τοῦ δεκάτου ἔκτου.

— Τὰ ὑπέθετον ἐπιθύρουν ὁ Ἰουδαῖος, γενό-
μενος τόσον ὡχρὸς εἰς τὴν δῆλωσιν ταύτην ὥ-
στε ἠγαγκάσθη νὰ καθῇσθαι πτωχὴ Πακίτα! Ἀλλ'
ἀδιάφορον, νεανία, ἐξήγησε αὐτὸ τὸ ἔγγραφον. . .

— Ἀκουε λέξιν πρὸς λέξιν:

« Ἐν τῷ Μεγάρῳ Γουλιέλμου τοῦ Πυρρόριχτος,
» εἰς Ρουὰν, ὑπάρχουσι νὰ ἀνάγλυρα παριστῶνται
» τὴν συνδιέλαξιν τῶν δύο ἰσχυρῶν βασιλείων.
» Ζῆται ἐκεῖνη τῆς ὁποίας ἐκ δεξιῶν κέφονται
» κρίνα, καὶ ἐξ ἀριστερῶν ῥόδα, εὐρήσεις ἐκαὶ βέ-
» λος καὶ τόξον. »

— Ἐπνελάβη το, ἐπανελάβη το, νεανία! . . .
Τὰ κρίνα καὶ τὰ ῥόδα! τὸ βίλος καὶ τὸ τόξον!
ὦρα! ὦρα! αὐτὰς τὰς ἰδίας λέξεις ἐψύθρουν
ὁ μναχὸς τὰ λοιπὰ πνέων καὶ ὁ Μανουὴλ εἶ-
πων τὰς διαφορὰς ταύτας ἀναφωνήσας ἐσελάχι-
ζεν ἀπὸ χαρᾶν καὶ ἐφάνετο ἐπανελαθὼν εἰς τὴν
νεότητά του

Παρελθούσης τῆς πρώτης στιγμῆς τοῦ ἐνθουσια-
σμοῦ, ἐπανεληθὼν εἰς τὴν προφύλαξιν του, καὶ τὴν
συνῆθη σιωπῇ. Στεπιχωώτερος δὲ παρὰ ποτὲ
κατὰ τὸ δεῖπνον καὶ κατὰ τὴν ἐσπέραν, τὴν με-
τὰ τὸ δεῖπνον, δὲν ἐφάνετο διὰ περὶ τὴν αὐ-
ξουσαν συστολήν τῶν δύο νέων, οὐδὲ ἤκουε λέ-
ξιν καὶ τῆς συνδιελέξεώς των. Ἀλλ' ὅταν ἤχηται τὸ

μεσονύκτιον εἰς τὸ γοιθικὸν τοιχοκρεμῆς τοῦ οἴκη-
ματος, ἀπέπεμψε τὴν Πακίταν καὶ εἶπεν εἰς
τὸν Ριχάρδον νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ.

Τὸ μέγαρον τοῦ Βουργερούλτου ἐδοθίετο εἰς
σκότος βαθύ· εἰς τὴν προχωρημένην ταύτην ὥ-
ραν, κατὰ τὸ 1780, εἰς πόλιν τῆς ἐπαρχίας,
οὐδὲν ἐπάρτατε τὴν ἄκραν σιγὴν τῶν οἰκῶν καὶ
τῶν ὁδῶν. Ἐν τούτοις, ἂν καὶ ὑπῆρχεν ἀδύνατον
νὰ διακρίνῃ τις τὸν ἐλάχιστον θόρυβον, ἂν καὶ
οὐδεὶς, πλην τῆς Βαρόνης Δαμβρεβέλλης ἀπουσίας
τὴν στιγμὴν ἐκείνην, κατόκει τὸ Μέγαρον, ὁ Μα-
νουὴλ ἔλαβε μετὰ τοῦ νέου φίλου του πρεφυ-
λάξει παραδόξως. Ἐροδιασθέντες μὲ μοχλοῦς
καὶ ἐργαλεῖα καὶ ἐν δέλετρον, κατέβησαν ἡσύχως
εἰς τὴν αὐλὴν, καὶ διευθύνθησαν πρὸς τὰς ἀνα-
γλυφὰς τῆς Πεδιάδος τῆς Χρυσῆς Ἐρέας, φωτί-
ζων αὐτὰς ἀλληλοδιαδόχως διὰ τοῦ δελέτρου ὁ
Μανουὴλ ἐζήτησε πολλὸν χρόνον τὰ ἐγγεγλυμμένα
ἄτομα εἰς τὰς ἐκατὸν εἰκόνας. Τέλος σοδῶν τὴν κε-
φαλὴν ὡς ἄνθρωπος, ὅστις ἀπαυδᾷ ἀπὸ ἀνωπελιῶς
ἐρεύνας, ἔδωκε τὸν φανὸν εἰς τὸν Ριχάρδον. Τοῦτο
ἐπερίμενε καὶ αὐτός· οἱ ὀφθαλμοὶ του ὡς νεώτεροι
εἶχον ἀνακαλύψει ἐξ ἡμιτείας τὸ ἀναφερόμενον ὑπὸ
τῆς περγαμηνῆς ἀντικείμενον, ὅθεν ἐτρέξε αἰεὶ δι-
σταγμοῦ εἰς τὸ τρίτον ἀνάγλυφον, λέγων φωνὴ χα-
μηλὴ τῷ Μανουὴλ:

— Ἰδέτε. . .

— Δὲν βλέπω ἐκεῖνο ποῦ ζητοῦμεν. Ἡ περ-
γαμινὴ ὁμιλεῖ περὶ τοῦ λίθου ὅπου φύονται τὰ
κρίνα πρὸς δεξιὰν καὶ πρὸς ἀριστεράν τὰ ῥόδα.

— Παρατηρήσατε τὸ ἔχον γυμνὴν τὴν κεφαλὴν αὐτὸ
ἄτομον πρὸς δεξιὰν, ἐπὶ τοῦ ἐπιβλήματος τοῦ ἵππου
τοῦ τοσοῦτον ὑπερῆρᾶνος κεκοσμημένου, τὸ πολυτε-
λές αὐτὸ φάλαρον, τὸ συρόμενον μέχρι τοῦ ἐδάφους,
δὲν βλέπετε τίποτε; . . .

— Ναί. . . . τὰ κρίνα.

— Ὁ κατὰ τοῦ ἀριστεροῦ ἀτόμου, ὅστις κρατεῖ
ἐπίσης εἰς τὴν χεῖρα τὸν θυσανωτὸν πῖλον, εἶναι
κεντημένος μὲ ῥόδα. Τὰ ἄνθη ταῦτα τῶν ἐμφυλίων
πολέμων τῆς Ἀγγλίας δεικνύουσι τὸν Ἐρρίκον Η'.
Ὡς τὸ ἄθος τοῦ ἱππότου, ἱσταμένου κατέναντι, δει-
κνύει τὸν Φραγκίσκον Α'.

— Τῶντοι, ἔχεις δίκαιον, Ριχάρδε· ἀλλ' ἡ
λόγη;

— Ὑπάρχει εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ἑτέρου ἱππότου,
γεγλυμμένη εἰς τὴν δεξιὰν γωνίαν, καὶ ἰδοὺ εἰς
τὸ ἄλλο ἔδαφος πρὸς ἀριστεράν ὁ Ἀγγλὸς ὅστις
κρατεῖ τὸ τέξον.

— Εὐρομεν! Τώρα πρέπει νὰ ἀρῶμεν τὰ
ἀνάγλυφον.

Ἦρχησαν ἀμφοτέρωι τὴν ἐργασίαν, καὶ μετὰ
μακρὸν καὶ ἐπίπονον κόπον, κατώρθωσαν νὰ τὸ
ἀποσκάψωσι. Ἀφοῦ ἡ θέσις ἐμεινε κενή, ἀνεκάλυ-
ψαν ὑπὸ τὸ πυκνὸν στρώμα λιθοκόλλας, κιβωτίον σι-
δηροῦ, οὕτως ἡ μικρότης ἐκπαι τὸν Ριχάρδον
νὰ γελᾷ.

— Ἐὰν ὁ θησαυρὸς τὸν ὁποῖον ζητῇτε περιέχεται εἰς τὸ κιβώτιον τοῦτο, κύριε Μανουήλ, εἶπεν οὗτος φαιδρῶς, δὲν θέλει πλουτίζει τὸ βασίλειον τῆς Ἰσπανίας.

Ὁ Μανουήλ ἔμελλε ν' ἀποκριθῇ, ὅτε ἡ αὐλὴ ἐξέλαμψεν αἰφνιδίως. Φνιγασθῆτε τὴν ἐκπληξίν των, ὅτε ἐστράφησαν καὶ εἶδον ἑαυτοὺς περικυκλωμένους ὑπὸ τάγματος χωροφυλάκων, φερόντων δάδας, καὶ ὡς ἀρχηγούς, ἐχόντων ἓνα σύμβουλον, ἓνα ἀστυνόμον τὴν βιρόνην Δαμβρεβίλλην καὶ τὸν υἱὸν τῆς, τὸν ἐρυθρὸν σωματοφύλακα.

Z.

— Τὸ ἐπ' αὐτοφύρῳ ἔγκλημα εἶναι ἀποδεδειγμένον, ἔλεγεν ὁ ἀπόστολος τοῦ παρλαμέντου διὰ τῆς σοδαῖς αὐτοῦ φωνῆς· λέγετε, κύριοι, τί κάμνετε ἐδῶ κατὰ τοιαύτην ὥραν; ...

— Ἐκλεψαν θησαυρὸν οἰκογενιακόν, ἀπεκρίθη ἡ βιρόνη θριαμβευτικῶς, κύριε ἀστυνόμε, γνωρίζετε τὸ καθήκον σας ...

— Μίαν στιγμὴν κυρία, ἐπανάλαβεν ὁ Μανουήλ, οὐδαμῶς παραχθείς· δὲν ἐναντιοῦμαι πανταλῶς εἰς τοὺς νόμους, ἐπεθύμουν ὅμως νὰ εὐαρεστηθῇ ὁ κύριος σύμβουλος τοῦ ἀνωτάτου δικαστηρίου, τοῦ Ρουάν νὰ μὲ ἀκούσῃ εἰς τὸν θάλαμόν μου.

Ἡ χάρις αὕτη τῷ ἔγινε, καὶ τὸ πλῆθος θορυβῶδες ἀνέβη εἰς τὸ δεύτερον πάτωμα, ἐνθα ἡ δυστυγῆς Πακίτα εἶχε λειποθυμήσει καὶ ἐκ τῆς ἀνυστηχίας, ἥτις τὴν ἐκράτει ἄγρυπνον ὅλην τὴν νύκτα καὶ ἐκ τοῦ τρόμου ὃν τῆς ἐπροξένησεν ἡ παραχῇ αὕτη. Ἀλλ' ἡ θεὰ τῆς κοιμένης ταύτης κόρης εἰς οὐδένα ἐ-

Η ΠΑΚΙΤΑ.

προξένησεν οἶκτον. Εἰς ἐπίμετρον δὲ τῆς οἰκτρῆς τῆς καὶ τῆς ἀπαλψίας τοῦ Ριχάρδου, ὁ ἄνθρωπος τοῦ Παρλαμέντου ἤρχισε νὰ λέγῃ εἰς τὸν πατέρα, ὅτι δυνάμει δύο ἀποκρύφων διαταγῶν σταλειῶν ἐκ Βιρσαλλιών διὰ τοῦ ἐρυθροῦ σωματοφύλακος, αὐτὸς μὲν ἔμελλε νὰ φυλακισθῇ εἰς Βασιλλίην, ἡ δὲ κόρη του νὰ σταλῇ εἰς μοναστήριόν τι καὶ ἐκλογὴν τῆς βαρόνης.

Ὁ Ριχάρδος ὤρμησε πρὸς τὴν λειποθυμημένην νεάνίδα, τὴν ἔλαβεν εἰς τὰς ἀγκάλας του πρὸς μαγίστην ἐκπληξίν τοῦ υἱοῦ τῆς Βιρόνης καὶ τὴν μετεκόμησε εἰς πλησιέστερόν τι δωμάτιον.

Χωρὶς νὰ παραχθῇ ἐκ τούτων ὁ Μανουήλ, ἡρώτησε ποῖον ἦτο τὸ ὄνομα, τὸ ὁποῖον ἔφερον τὰ ἀπόκρυφα γράμματα.

— Τὸ ὄνομα Μανουήλ, ἀπεκρίθησαν συγχρόνως ὁ σιρατιώτης, ὁ σύμβουλος καὶ ἡ βιρόνη.

— Τότε, αἱ ἐπιστολαὶ αὗται δὲν ἀποδίδουσιν οὐτ' ἐμὲ, οὐδὲ τὴν κόρην μου!

— Ποῖον λοιπὸν εἶναι τὸ ὄνομά σας, κύριε;

— Τὸ ἔγγραφον τοῦτο θέλει σᾶς τὸ εἰπεῖ, ἀπεκρίθη ὁ Μανουήλ, ἐξάγων ἐκ τοῦ χαρτοφυλακίου του περγαμνὴν κεκοσμημένην μετὰ παραστήμων τῆς Ἰσπανίας.

— Ὁ Μαρκεσίος δὲ λὰς Ἀμαρίλλας! ...

— Ἀπεσταλμένος τῆς Α. Καθολικῆς Μεγαλειότητος!

— Μαρκεσίος! ἀνεφώνησαν ἀκουσίως ἡ βιρόνη καὶ ὁ υἱὸς τῆς.

— Ναί, κυρία Δαμβρεβίλλην, ναί, κύριε βαρόνε, ὁ ἀρχαῖος Ἰουδαῖος, γινόμενος καὶ αὐτὸς καλὸς χριστιανός, ὡς ὑμεῖς, ἔχει τὴν σήμερον αὐτὸν τὸν τίτλον, καὶ ἔχει τὴν ἀξίωσιν οὐ τὸν φέροι ἀξιώτερον τῶν βαρόνων, οἵτινες θηρεύουσιν τοὺς θησαυροὺς. Ἀναγνώσατε, κύριε, ἐξηκολούθησεν ἀπευθυνόμενος εἰς τὸν συμβουλάτωρα, μὲ τὸν ἦχον ἐκείνου τῆς φωνῆς τὸν ὁποῖον ἔχει ἡ Ἰσπανικὴ ἀλαζονεία, καὶ θέλετε ἰδεῖ διατὶ κρύπτωμι τόσον καιρὸν ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ προπάππου μου· διατὶ, ὅπως ἐπανεύρω τὴν ἀνεξάντητον πηγὴν τοῦ πλούτου, τὸν ὁποῖον ἀπώλεσεν ἡ Ἰσπανία, ἐξήτουν τὸ κιβώτιον τοῦτο ...

Ἀντὶ ν' ἀναγνώστῃ, ὁ σύμβουλος τοῦ παρλαμέντου ἐδίπλωσε τὴν περγαμνὴν καὶ τὴν ἀπέδωκεν εὐσεβῶς τῷ μαρκεσίῳ. Οὗτος δὲ λαβὼν τότε κλειδίον τι ἐξ ἀποκρύρου μέρους τοῦ χαρτοφυλακίου του, ἤρριξε τὸ σιδηροῦν κιβώτιον, καὶ δεικνύων καστιτερίην πλάκα κοιμένην εἰς τὸν πυθμῆα.

— Τοῦτο, εἶπεν, εἶναι τὸ σχέδιον, τὸ ἀπωλεσθὲν πρὸ διακοσίων ἐτῶν, ἐνὸς τῶν πλουσιωτέρων ἀδελφάντων τοῦ Νιέου κόμμου. Ἐγνωρίζομεν τὸν τόπον· οἱ πρόγονοί μας μεταβάζον τὸ κλειδίον τοῦ κιβωτίου ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν, ἀλλὰ χωρὶς τοῦ θεοῦ τῆς γυναικὸς μου, ἥτις ἐπανεῦρε τὸ τελευταῖον ἐνδεικτικόν, καὶ χωρὶς τοῦ νεανίου τούτου, ὅστις ἀνέγνωσεν αὐτό, ἀγνοῶ ἀκόμη εἰς ποῖον κλῆθαι τῆς

εὐκογενεῖας μας, ἥις κατέχη τὸ ἡμῖς τοῦ μυστικοῦ, εἶχε κρύψει τὸ κιβώτιον.

Μετὰ τὴν ἐξήγησιν ταύτην, ἡ δικαιοσύνη μὴ ἔχουσα τίποτε πλέον νὰ πράξῃ, ἀπετύρθη· ὁ ἀστυνόμος ἐζήτησε συγγνώμην, οἱ Δαμωβρόλλαι ἐποίησαν φιλοφρονήσεις, καὶ ὁ ἄνθρωπος τοῦ Παρλαμέντου ἐβεβαίωσε περὶ τῆς ἐξαιρέτου ὑπολήψεώς του.

Ὁ μαρκέσιος ἐκλείσσε τὴν θύραν καὶ ἐθεώρησε τὴν Πακίταν, ἥις εἶχεν ἐν τούτοις συνέλθει καὶ εἶχεν αὐτομάτως πλησιάζει εἰς τὸν Ἐρχάρδον· ἐκλαίον ἀμόφοροι ἐν σιωπῇ, ἡ μὲν διότι ἦτο τόσον πλουσία καὶ τόσον εὐγενής, ὁ δὲ διότι δὲν ἦτο οὔτε τὸ ἐν, οὔτε τὸ ἄλλο.

Ὁ μαρκέσιος δὲ Λὰς Ἀμαρίλλας τοὺς παρετήρησε σιγμᾶς τινας ἀνυπόμονος καὶ ἄρωνος· ἐπειτα λαβὼν τὰς χεῖράς των, ἤνωσεν αὐτὰς ὑπὸ τὸ εἰκόνημα χαρισιατῆς γυναικὸς, λέγων εἰς τὸν Ἐρχάρδον.

— Σοὶ ὑπεσχέθη τὸν Μαργαρίτην τοῦ Ῥουάν· ἀπλοῦς πολίτης ἡ μαρκέσιος, ὁ Ἴσπανὸς ποιεῖ δὲν παραδίνει τὸν λόγον του.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ) Π. Η.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ.

Περὶ τῶν κατ' αὐτὰς ἐν Ἀθήναις εὐρεθέντων

δύο σαρκοφάγων.

Ἀνασκαφῆς γινομένης περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ Ἰσταμένου Ἰανίου ὑπὸ τοῦ Κυρίου Σπ. Μίλιου ἐν τῷ πρὸς μεσημβρίαν τοῦ Πανεπιστημίου κειμένῳ οἴκῳ αὐτοῦ, εὐρέθησαν τρεῖς σαρκοφάγαι, ἐξ ὧν οἱ δύο μόνον εἰσιν ἀξιοὶ προσοχῆς διὰ τὰ ὅποια φέρουσιν ἀνάγλυφα εἰς τὰς τέσσαρας πλευράς των. Καὶ ὁ μὲν τεύτων, κατωτέρως ἐργασίας καὶ ἀτεχνότερος, περιορίζει ἅπασαν αὐτοῦ τὴν ἀρετὴν εἰς μόνον τὸ ἄγονον τῆς μαθηματικῆς συμμετρίας, τῆς ὁποίας καὶ κατακόρης μάλιστα κέχρηται· ὁ δὲ ἄλλος, λεπτοτέρως ἐργασίας καὶ εὐφυστέρως τέχνης, ἀποβαίνει πολὺ τοῦ πρώτου ἀξιολογώτερος. Περὶ τῆς ἐποχῆς, ἐν ἣ ἐτεχνουργήθησαν δυνάμεθα νὰ γνωμοδοτήσωμεν ὅτι, ὁ μὲν, διὰ τὴν ὁποίαν τὰ ἀνάγλυφά του ἐκφράζουσι χριστιανικὴν ἰδέαν, καὶ διὰ τὸ ξηρὸν τῆς τέχνης του, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἀρχαιότερος τοῦ γ. αἰῶνος Μ. Χ. ὁ δὲ, διὰ τὴν ἐθνικὴν ἰδέαν του, καὶ τὴν καλὴν τέχνην του, ἀποδεικνύεται μὲν τοῦ πρώτου ἀρχαιότερος, ἀλλ' οὐχὶ καὶ ἐπὶ πολὺ, διότι ἡ παλαιογραφικὴ ἐποψὶς τῆς ἐν τῷ μετώπῳ ἐπιγραφῆς του, δὲν τῷ συγχωρεῖ νὰ υπερηβῇ τὰ ὅρια τῆς α. χριστιανικῆς ἐκατονταετηρίδος.

Ἀρχόμενοι ἀπὸ τοῦ ἀτεχνότερου, προβάλωμεν εἰς τὴν περιγραφὴν καὶ εἰκονολογικὴν ἀνάλυσιν τῶν ἀναγλύφων μιᾶς ἐκάστης τῶν πλευρῶν του. Καὶ εἰς μὲν τὴν ὀπισθεν βλέπομεν τυπικῶς γεγλυμμένους δύο Γρύκας, οἵτινες δὲν εἶναι, εἰμὴ ἀπλοῦν κόσμημα, πολλὰ σύνθετος εἰς τοὺς τεχνίτας τῆς Ἑλληνορωμαϊκῆς

ἐποχῆς. Ἐς δὲ τὴν ἐμπροσθεν, ὅπου γίγλυπται ἡ κυρία σκηνή, παρίστανται δύο ἀντιμέτωποι καὶ συμμετρικῶς ἐπεξεργασμένοι Ἑριπποὶ, σπεύδοντες πρὸς τι ἐν μέσῳ αὐτῶν καρποφόρον δένδρον, φρουρούμενον ὑπὸ δύο θηρίων (Λέοντος καὶ Κάπρου), ἅτινα μανιωδῶς ὁρμῶσι κατ' ἐκείνων. Ὅπισθεν τῶν ἐρίππων φαίνεται ἀνὰ μία πύλος, λαμοῦσα συμμετρῶς τὰς γωνίας τῆς πλευρᾶς ταύτης. Οἱ δύο ἑριπποὶ δὲν εἰκονίζουσι βέβαια, εἰμὴ ἐν καὶ τὸ αὐτὸ πρόσωπον, τὸν τεθνήσκοντα. Ἡ δὲ διπλὴ αὐτῶν παράστασις δὲν πρέπει νὰ μᾶ· φανῇ παράδοξος, ὅταν βλέπωμεν ὅτι ἡ τέχνη των, ἐλλείπουσα πάσης ἀρετῆς, ἀσμενίζεται εἰς μόνην τὴν μαθηματικὴν συμμετρίαν, ἥις καὶ κατακόρως πανταχοῦ διακέχεται.

Ὁ Γλύπτης, ἀναδραμὼν, φαίνεται, εἰς τοὺς Μυθολογικοὺς χρόνους, ἠθέλησε νὰ ἐκλέξῃ θέμα τοῦ τὸν ἄθλον τοῦ Ἑρακλέους, κατὰ τοῦ Δράκοντος, τοῦ φυλάσσοντος τὰ μῆλα τῶν Ἑσπερίδων (Διοδ. Δ'. 26). Ἡ συμμετρία καὶ ἐνταῦθα καθωδηγοῦσε τὴν γλυפיδα του, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀπειτύπτει δύο, ἀντὶ ἐνός, φλῆγας τῶν χρυσῶν μῆλων. Ἀλλὰ τίς ἡ τοῦ μύθου τούτου σχέσις πρὸς τὸν ἀποθνήσκοντα; — Les douze travaux d'Hercule qui se rencontrent plus ordinairement sur les tombeaux du troisième et du quatrième siècle, sont une allégorie ingénieuse de la vertu triomphante des passions. (Millin. Dict. des beaux Arts. ἐν. Α. Sarcophages), διὰ τοῦ ἀναγλύφου λοιπὸν τούτου μαρτυρεῖται ὁ ἐνάρετος τοῦ τεθνήσκοντος βίος, ὅστις γενναίως κατὰ τῶν παθῶν τῆς σαρκὸς καὶ τῆς διανοίας ἀγωνισάμενος, σπεύδει ν' ἀπολαύσῃ ἀμοιβῆς τὰ χρυσὰ τῶν Ἑσπερίδων μῆλα, ὑπαινιττόμενα τὰ ἐπουράνια ἀγαθά.

Τὴν εὐαγγελικὴν ταύτην ἰδέαν θέλων ὁ τεχνίτης διὰ γενικωτέρων ἄλλων ὅρων ν' ἀποτυπώσῃ καὶ εἰς τὰς πλαγίας πλευράς τοῦ Σαρκοφάγου (Millin αὐτ.), ἀν καὶ διὰ τῆς οὕτω τελευτήσης μονοτονίας καταντῶ φορτικὸς, ἐγλύψεν εἰς τὴν μίαν μὲν Λέοντα (δαιμόνιον γενναϊότητος καὶ ἀνδρείας. Mill. ἐν V. Lion.), κατασπαράττοντα Ταῦρον (δαιμόνιον καταστροφῆς καὶ ὀλέθρου, ὡς τὸν Μαραθόνιον, τὸν τοῦ Μήνωος κ. τ. λ.), εἰς δὲ τὴν ἐτέραν ἐγλύψε Σφίγγα (σύμβολον τῆς σοφίας καὶ τῆς δυνάμεως. Bouillet. Dict. de l'Antiq. ἐν V. Sphinx.), καταπατοῦσαν κεφαλὴν ἀλόγου ζώου (σύμβολον τῆς μαωρίας καὶ τοῦ κτηνώδους βίου), ἐν ἄλλοις λόγοις ἀπειτύπτει καὶ ἐνταῦθα, ὡς καὶ ἐν τῷ μετώπῳ, ἀγαθὰ δαιμόνια, θριαμβεύοντα κατὰ τῶν ἀποτροπαίων.

Τοῦ δ' ἐτέρου Σαρκοφάγου, ἀν καὶ κατὰ δυστυχίαν συνελθᾷσθῃ ἡ ἐμπροσθεν πλευρὰ, διακρίνονται ὁμῶς καθερῶς ὅλα τὰ ἀνάγλυφα ἐπὶ τῶν τμημάτων, ἅτινα ἐπιτυχῶς δύνανται νὰ καθέξωσι τὴν φυσικὴν θέσιν των, χωρὶς ν' ἀφήσωσιν ἐπαισθητὰ ἐλλείμματα εἰς τὴν γλυπτικὴν παράστασιν. Ὁ τεχνίτης των πολὺ τοῦ πρώτου ἀξιολογώτερος, ἀποδεικνύει ἀρετὴν εὐφυΐαν εἰς τὴν ἀποτύπωσιν τοῦ ἐνδιαθέτου δημιουργήματός του, καὶ ἱκανὴν τέχνην διὰ νὰ τὸ περικαλλύῃ. Τὸ ἱδανικὸν διαχέει πανταχοῦ τῶν γλυφῶν του, τὴν